

GENETINĖ ESTIJOS PIENINIŲ GALVIJŲ PIENO BALTVMŲ ĮVAIROVĖ

Sirje Värv, Anastassia Belousova, Erkki Sild, Haldja Viinalass
*Veterinarinės medicinos ir gyvulininkystės institutas, Estijos gamtos mokslų universitetas,
Kreutzwaldi 1a, EE-51014 Tartu, Estija*
tel. +372 731 3468; faks. +372 742 2344; el. paštas: sirje.varv@emu.ee

Santrauka. Tyrimų tikslas buvo nustatyti Estijos pieninių galvijų beta kazeino (*CSN2*), kapa kazeino (*CSN3*) ir beta laktoglobulino (*LGB*) genų polimorfizmą ir atlikti tarpveislinį palyginimą. Tyrimas paremtas 7 vieno nukleotido polimorfizmais 122 individų, priklausančių trims galvijų veislėms. Buvo apskaičiuotas alelių ir genotipų dažnis, atlikti Hardi–Vainbergo pusiausvyros ir genotipų pusiausvyros nebuvimo testai.

Genotipinis skirtumas buvo statistiškai reikšmingas tarp Estijos žalųjų ir Estijos vietinių galvijų veislių bei Estijos žalųjų ir Estijos holšteino veislių. Ryšium su *CSN3*, Estijos holšteinais turėjo didesnę AA genotipo dažnį palyginti su kitu įprastu AB genotipu ir didesnę *LGB* A alelio ir AB genotipo dažnį. Neįprasto *CSN3* B alelio (BB ir BE genotipų) dažnis buvo aukščiausias tarp Estijos žalųjų palyginti su kitomis tirtomis veislėmis. *CSN2* A2 alelis tarp holšteinų ir Estijos vietinių galvijų buvo sutinkamas dažniau, nei tarp Estijos žalųjų galvijų.

Tirti pieno baltymų genetiniai variantai veikia pieno kiekį, pieno sudėtį ir gali turėti įvairiapusį poveikį žmogaus sveikatai. Natūralių genetinių išteklių, kuriems atstovauja vietinės veislės, panaudojimas yra svarbus galvijų veisimui ir tausojamajam veislių naudojimui.

Raktažodžiai: pieninės veislės, beta kazeinas, kapa kazeinas, beta laktoglobulinas, SNP, ASO-PGR.